

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (YO)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1.Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2.Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1. Ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien kiintiöt on nostettu kaikissa Vaasan yliopiston kandidaattiohjelmissa 70%iin vuodesta 2018 alkaen.

Vaasan yliopisto luopuu kaikilla aloilla pitkäkestoista valmistautumista vaativista edellyttävistä pääsykokeista vuoden 2018 opiskelijavalinnasta alkaen. Todistusvalinta on käytössä vuodesta 2018 lähtien kaikissa kandidaattiohjelmissa: Energia- ja informaatiotekniikassa 50 %, hallintotieteissä 20 % (vain ensikertalaisia), kauppatieteissä 60 % (vain ensikertalaisia), Tuotantotaloudessa ja tietojärjestelmätieteessä 50 % sekä viestintätieteissä 20 %. Todistusvalinnan osuus kasvaa vuodesta 2020 lähtien.

2. Valintojen uudistuksissa arvioidaan muutosten vaikutuksia erilaisiin hakijoihin. Esimerkiksi tekniikassa valtakunnallisessa diplomi-insinööri- ja arkkitehtikoulutuksen yhteisvalinnassa vähennetään todistusvalinnassa pisteystettyjä ylioppilaskirjoitusten aineita ja samalla arvioidaan sen vaikutukset sukupuoliin. Lisäksi opiskelijarekrytoinnissa ja opiskelijavalinnan tiedotuksessa kiinnitetään huomiota siihen, että alat houkuttelevat molempia sukupuolia.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3.Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

3. Vaasan yliopisto on sopinut uudenaikaisesta tekniikan yhteistyöstä Vaasan lyseon lukion kanssa. Yhteistyössä lukiossa opetetaan yksi yliopiston tekniikan kurssi (vastaa kolmea lukion kurssia). Kurssin hyvin suorittaville ja matematiikassa hyvin menestyville luodaan vuoden 2019 opiskelijavalintaan erillisvalinnan väylä, jossa heidät voidaan valita suoraan yliopiston opiskelijoiksi. Yhteistyötä voidaan myöhemmin toteuttaa myös muiden lukioden kanssa.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN

KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4. Hallituksen kärkihankkeen "Korkeakoulujen henkilöstön pedagogisen ja digitaalisen opetus- ja ohjausosaamisen vahvistaminen" osahanke HELLA (Higher Education Learning Lab) on käynnistynyt. Hella-hankkeessa on täsmennetty hankkeen suunnitelmia ÅA:n prof. Michael Uljensin johdolla sekä luotu omat kotisivut (<https://hella60.wordpress.com/>). Hellassa toteutuu korkeakoulupedagogiikan ja koulutusohjelmajohtamisen kehittäminen, käytännön toteutus sekä siihen liittyvä tutkimustoiminta. Tämän lisäksi tavoitteena on luoda käytännön toimintamalleja, joiden avulla voidaan paremmin koordinoida korkeakoulupedagogista koulutusta ja tutkimusta sekä tukea opetus- ja ohjaushenkilökuntaa kunkin omassa digipedagogisessa kehittämisessä. Korkeakoulupedagogisten opintojen suunnittelu on edennyt siten, että syksyllä 2018 osa kursseista käynnistyy. Hella-hankkeessa on pidetty seitsemän seminaaria, joissa alustajina on ollut korkeakoulupedagogian alan tutkijoita eri maista. Vaasan yliopisto tuottaa tähän 5 op:n laajuisen opintokokonaisuuden "Pedagoginen koulutusohjelmajohtaminen", joka pilotoidaan syksyllä 2018.

LITOn (Valtakunnallinen liiketoimintaosaamisen verkko-opintokokonaisuus) toiminta alkoi syksyllä 1.10. alkaneella Johtamisen ja organisaatioiden perusteet -kurssilla. Vaasan yliopisto toteutti tämän kurssin yhteistyössä Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopiston kanssa. Markkinoinnin ja myynnin perusteet -kurssi on suunniteltu ja se toteutetaan keväällä 2018 yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa. Opettajat ovat osallistuneet webinaareihin sekä verkko-opetuksen kehittämiseen että arviointiin liittyen. Opintojaksojen pilotoineista saatu palaute Vaasan yliopistolla on ollut hyvällä tasolla. Pilottivaiheessa kurssien aikana opiskelijoilta kerätään viikottain palautetta, analysoidaan saadut palaute ja reagoidaan niihin nopealla aikataululla. Saatujen kokemusten myötä verkko-opintokokonaisuutta kehitetään edelleen.

Vaasan yliopisto on mukana valtakunnallisessa tekniikan FITech-verkostoyliopistossa. FITech-Turku-hankkeessa Vaasan yliopisto kehittää energiatekniikan sivuaineen digipedagogiikkaa niin, että sivuaine tarjotaan lukuvuodesta 2018-2019 lähtien myös Turun seudulla.

Vaasan yliopisto on mukana ICT-alan muuntokoulutushankkeessa, jossa Vaasan yliopisto järjestää muuntokoulutusohjelman (sisäänotto ja opintojen aloitus toteutetaan vuonna 2018).

Muuntokoulutusohjelmassa hyödynnetään myös hankkeen muiden yliopistojen opintotarjontaa.

Muuntokoulutusohjelman opintoja tarjotaan muille hankkeessa oleville yliopistoille ja heidän opiskelijoilleen. Hankkeen keskeisenä tarkoituksena on, että hankkeessa suunniteltavat ja järjestettävät opinnot on kehitetty digipedagogisesti siten, että ne voidaan hyvin tarjota kaikkien hankkeessa mukana olevien yliopistojen opiskelijoille.

5. Vaasan yliopiston 2017 luomat koulutusohjelmien johtamisen periaatteet tukevat yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämistä digitaalisessa opetuksessa. Periaatteet määrittelevät koulutusohjelmien johtamisen, yhdenmukaisen toteuttamisen, systemaattisen arvioinnin sekä kehittämisen ovat keino parantaa opetuksen

tehokkuutta ja laatua. Koulutusohjelmien johtamisen periaatteet mahdollistavat tasa-arvoisen opetuksen digitaalisen toteuttamisen, arvioimisen ja kehittämisen kaikilla koulutusaloilla ja koulutuksen eri tasoilla. Periaatteet linjaavat erilaisten opiskelijoiden sujuvan etenemisen tukemisen muotoja, kuten esim. opintojen joustavaa suorittamista vaihtoehtoisia suoritustapoja hyödyntäen. Konkreettisena toimenpiteenä on monialaisen digitiimin muodostaminen koulutusohjelmien tueksi. Digitiimin tekemä kartoitus huomioi esteettömän opiskelun tarpeet. Toisena konkreettisena edistämistoimenpiteenä Vaasan yliopisto rakensi uuden sähköisen tenttitilan, jossa huomioitiin esteettömyys sekä akustiikka ja työergonomia.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

6. Vaasan yliopisto tukee kesällä suoritettavia kieliopintoja tai sivuaineopintokokonaisuuksia. Tämän lisäksi tutkintoihin on mahdollista sisällyttää kesällä töissä saatua kokemusta ns. Työssä oppiminen -osiona tai työharjoitteluna.

Lähes kaikissa kauppatieteen alan oppiaineissa on tarjolla joustavia verkko-opintoja sekä mahdollisuus suorittaa osa opintojaksojen tenteistä sähköisenä silloin, kun se opiskelijalle parhaiten sopii. Seinäjoella ja Kokkolassa toimivat kauppatieteen alan maisteriohjelmat toteutuvat siten, että tavoitteellinen opiskelu ja työssäkäynti on mahdollista yhdistää. Opetus näissä ohjelmissa on järjestetty intensiivikursseina sekä verkkotyöskentelyä.

Useassa koulutusohjelmassa on kehitetty yksittäisille kursseille joustavia suoritusmuotoja perinteisten suoritusmuotojen rinnalle, jolloin opiskelija voi valita joko enemmän lähiopetusta tai itsenäistä työskentelyä sisältäviä suoritustapoja. Lisäksi kesäisin järjestetään ylimääräisiä kesätenttejä, jolloin opiskelija voi suorittaa opintoja myös tenttimällä.

Vaasan yliopisto mukautti käytössä olevia tilojaan ja rakensi tilan sähköisen tenttijärjestelmän käyttöä varten, mikä edistää mahdollisuutta mahdollisuus suorittaa tenttejä sähköisessä tenttijärjestelmässä ympäri vuoden ja esimerkiksi kesäaikaan. Yliopistolla on nyt käytössään luokka, joka koostuu 25 työpisteen sähköisen tentin salista. Opettaja hyötyy sähköisen tenttijärjestelmän käyttöönotosta säästämällä aikaa, joka pitkällä aikavälillä muodostuu, koska jokaista tenttiä ei tarvitse laatia erikseen. Kysymykset ovat tallessa kysymyspankissa jatkokäyttöä varten. Opiskelijan näkökulmasta sähköinen tenttijärjestelmä mahdollistaa omien opintojen vapaamman jaksottamisen ja yksilölle parhaiten sopivan tenttiajan valitsemisen.

E) MUUTA

7. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8. Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7. Opintojen ohjausta kehitetään edelleen siten, että aiempaa tavoitteellisemmin tuetaan opiskelijan oman

urasuunnittelun prosessia opintojen alkuvaiheesta lähtien. Kauppatieteen alalla siirtyminen työelämään tapahtuu jo opintojen loppuvaiheessa, mikä toisaalta edesauttaa työllistymistä mutta viivästyttää valmistumista. Joustavalla opinnäytetyön ohjauksella pyritään opinnot saamaan loppuun työssäkäynnistä huolimatta. MIB - ohjelmaan on luotu "Transition to working life" moduli, jossa opiskelijat voivat sisällyttää tutkintoonsa kaksi harjoittelujaksoa, osallistua mentorointiohjelmaan sekä excursioille. Modulin konseptin toimivuus arvioidaan ja mahdollisesti monistetaan toteutettavaksi muissakin VY:n ohjelmissa. Suomen Ekonomien vuonna 2017 valmistuneille tehdyn kyselyn tulosten mukaan VY:n valmistuneista lähes 80% on työllistynyt tai työllistyy kahden kuukauden kuluessa valmistumisesta.

VY:llä toteutettavaan tavoitteelliseen opintojen ohjaukseen sisältyy opiskelijan kanssa käytävä keskustelu henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekoon liittyen, jossa kartoitetaan mm. aiemmin hankittua osaamista ja kerrotaan mahdollisuudesta sen tunnustamiseen.

8. Vaasan yliopistossa on kehitetty aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen hakemista sähköiseen muotoon, jotta se on opiskelijalle ja käsittelijöille mahdollisimman helppo toteuttaa.